

GAMMA-GLUTAMÜÜLI TRANSFERAAS PLASMAS

Lühend	P-GGT
Mõiste	Rakkude endoplasmaatilises võrgustikus esinev ensüüm. Põhiliselt sisaldub maksa, neerude, kõhunäärme ja eesnäärme rakkudes, puudub lihasrakkudes. Aktiivsus seerumis suureneb nende rakkude kahjustuse korral ning endoplasmaatilise võrgustiku aktivatsioonil (nt krooniline alkoholism, pikaajaline fenobarbitaali ja fenütoiini kasutamine).
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ abiuuring maksa- ja sapiteede haiguste diagnoosimisel ▪ ei võimalda eristada kolestaasi hepatotsellulaarsest kahjustusest, kuid on mõlema geneesi korral varasem ja tundlikum marker kui P-ALP.
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 15–25 °C 7 päeva, 2–8 °C 7 päeva, –20 °C 1 aasta Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Fotomeetria, kineetiline
Referentsvahemikud	Täiskasvanud: M > 18a: < 60 U/l N > 18a: < 40 U/l Lapsed: 13–18 a: < 29 U/l 7–12 a: < 31 U/l 4–6 a: < 26 U/l 1–3 a: < 87 U/l < 1 a: < 203 U/l
Tõlgendus	GGT↑ <ul style="list-style-type: none"> ▪ hepatotsellulaarne kahjustus (hepatiit), maksa rasvääraastus, alkoholne maksatsirroos ▪ alkoholi kuritarvitamine ilma maksatsirroosita (püsib ülalpool referentspiiri 3–4 nädalat alkoholabtsinentsi korral), ravimürgistused, fenobarbitaali ja fenütoiini pikaajaline kasutamine ▪ intra- ja ekstrahepaatiline kolestaas; kolangiit, koletsüstiit ▪ äge ja krooniline pankreatiit, kasvajad (maksa ja sapiteede obstruktsiooni kaasnemisel)
Konsultatsioon	Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66106
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marshall WJ, Bangert SK (2008) Clinical Biochemistry, 2nd Edition, Elsevier: 263 2. Burtis CA, Ashwood ER, Bruns DE (2006) Tietz Textbook of Clinical Chemistry and Molecular Diagnostics, 4th Edition, Elsevier Saunders: 612-613, 1797 3. Bishop ML, Fody EP and Schoeff L (2005) Clinical chemistry, 5th Edition, Lippincott Williams & Wilkins: 255–256
Koostaja	Marge Kütt